



## ھەر خاوەنی زێر وزیویک مافەکی (زەکاتەکی) نەدات؛ ئەوا لە رۆژی قیامەتدا پزیشکی ئاگرینی بۆ ئامادە دەکریت

لە ئەبی ھورەیرەو -رەزای خۆی لیبیت- کە پیغمبەری خودا -صلی اللہ علیہ وسلم- دەفەرموێت: «ھەر خاوەنی زێر وزیویک مافەکی (زەکاتەکی) نەدات؛ ئەوا لە رۆژی قیامەتدا پزیشکی ئاگرینی بۆ ئامادە دەکریت کە لە ئاگری دۆزەخدا سوور کراوەتەو، لاتەنیش و نیوچاوان و پشتی پێ داخ دەکریت، ھەر کاتیک (پزیشکە) سارد بوووە دووبارە گەرم دەکریتەو، لە رۆژیکدا کە ماوەکی پەنجا ھزار سالە، ھەتا دادوھری لە نیوان ھەموو بەندەکاندا تەواو دەکریت، پاشان رینگە پێ نیشان دەدریت یان بەرەو بەھەشت یان بەرەو دۆزەخ»، ووترا: ئەی پیغمبەری خودا، ئەی چی سەبارەت بە و شتر؟ فەرمووی: «خاوەنی و شتریش ئەگەر مافەکی نەدات و ھەندێ لە مافەکی ئەوێ لە کاتی دۆشین بەشی فەقیر و ھەزارانی لێ بدریت، لە رۆژی قیامەتدا ئەو کەسە (کە زەکاتی لە و شترەکان نەداوە) لە سەر پرووی فەردەدەریتە سەر بیابانیک تەختی ساف، و شترەکان دێن زۆرتر و قەلەوترن تەنانەت بیچوووە کانیشیان لە گەلدا، پێ پێدەن و گازی لێدەگرن، کاتیک ئەوانە سەرەتا تەواو دەبن و دینە کۆتایی سەر لە نوێ دەستییدەکەنەو بە درێژایی رۆژیک کە ماوەکی پەنجا ھزار سالە ھەتا دادوھری لە نیوان ھەموو بەندەکاندا تەواو دەبیت، پاشان رینگە خۆی پێ نیشان دەدریت، یان بەرەو بەھەشت یان بەرەو دۆزەخ»، ووترا: ئەی پیغمبەری خودا، ئەی چی سەبارەت بە گاگەل (گا و مانگا) و پەز (مەرۆ بزن)؟ فەرمووی: «ھەر خاوەنیک ئەمانە ئەوێ کە لە سەری پێوستە نەبەخشیت، کاتیک رۆژی قیامەت دێت، لە سەر پرووی فەردەدەریتە سەر بیابانیک تەختی ساف، ھیچیان قۆچ کەوانەبی یان بێ قۆچ یان قۆچ شکا و نین، بە قۆچ لە خاوەنەکانیان دەدەن و بە قاچەکانیان بە سەریدا دەروون، کاتیک ئەوانە سەرەتا تەواو دەبن و دینە کۆتایی سەر لە نوێ دەستییدەکەنەو بۆ ماوەی درێژایی رۆژیک کە ماوەکی پەنجا ھزار سالە ھەتا دادوھری لە نیوان ھەموو بەندەکاندا تەواو دەکریت، پاشان رینگە خۆی پێ نیشان دەدریت، یان بەرەو بەھەشت یان بەرەو دۆزەخ»، ووترا: ئەی پیغمبەری خودا، ئەی چی سەبارەت بە ئەسپ؟ فەرمووی: «ئەسپ سێ جۆرە: بۆ ھەندیک کەس ھۆی توشبوونە بە تاوان، بۆ ھەندیکیش ھۆی پاراستن و پۆشینە، بۆ ھەندیکیش تریش ھۆی دەستکەوت و پاداشتە، جا ئەوێ کە تاوانە بۆی: پیاویکە بۆ خۆدەرختن و شانازی و دزایەتی موسلمانان پراگرتووە، بۆ ئەو تاوانە. ئەویشی بۆی دەبیتە قەلغان و ھۆی پاراستنی لە ئاگر: کەسێکە لە پێناو خودا پراگرتی، مافی خودا فەرامۆش ناکات لە بەکارھێنانیدا بۆ سواری و بەخشینی بۆ جیھاد، ئەمە بۆی دەبیتە قەلغان، بەلام ئەوێ بۆی دەبیتە ھۆکاری بە دەستھێنانی پاداشت: کەسێکە لە پێناو خودا پراگرتی بۆ بەرژووەندی موسلمانان، لە دەشتیک فروانی سەوزاییدا، ھەموو ئەو گزۆگیانە لە دەشتە فراوانە سەوزەدا دەبخوات بۆ دەنووسرێن بە چاکە بە ئەندازە ئەوێ خواردووێتی، تەنانەت ھەموو پاشەرۆ و میزەکەیشی بە چاکە بۆ دەنووسریت، ئەگەر پەتەکی بچریت تەپۆلکە یان دوو تەپۆلکە سەرکەوت؛ ئەوا خودا بە قەدەر جێ پیکانی و پاشەرۆکانی چاکە بۆ تۆمار دەکات، کاتیک خاوەنەکی دەبیاتە سەر ھەر چەم و رووباریک بۆ «ئەوێ ئاوی بدات، خودا بە ئەندازە ئەو ئاوی دەبخواتەو چاکە بۆ دەنوسیت

[سەحیح - راست] [(البخاری و مسلم) ھاوران لە سەری]

پیغمبەر -صلی اللہ علیہ وسلم- چەند جۆریک لە سامان پڕوونە کاتەو، لە گەل باسکردنی سزای ئەوانە زەکاتی ئەم جۆرانە نادەن لە رۆژی قیامەتدا، لەوانەیش: یەکەم: ئالتون وزیو و ئەو شتانەیش کە حوکمیان ھاوشیوێ بە لە سامانەکان و شتومە کە بازارگانەکان، کە زەکاتیان تێدا واجبە بەلام نایدەن، ئەگەر رۆژی قیامەت بێت ئەوا دەتاوتیترتەو و دەکرین بە پارچە لەو حیکمی گەرە، و گەرم دەکرین لەناو ئاگری دۆزەخدا، و خاوەنەکی پێ سزا دەدریت، بۆیە لاتەنیشتی پرووی و نیوچەوانی و پشتی پێ داخ دەکریت، ھەر کاتیک سارد بێتەو؛ دووبارە گەرم

دەكرتتەو، بەم شىۋەيە سزادانى بەردەوام دەبىت لە پرۆژى قىامەتدا كە ماوھەكەي پەنجا ھەزار سالە، ھەتا خىۋاي گەورە حوكم دەكات لەنتوان خولقېتراوھكاندا، ئىنجا لە خەلكى بەھەشت دەبىت يان لە خەلكى دۆزەخ، دووھم: خاۋەنى وشتر كە زەكاتى فەرز و ماف جىبەجى ناكات لە وشترەكانى، لەو مافانەيش: دۆشېنيان وبەخشېنى شېرەكان بە ھەزارە نامادەبووھكان، لە پرۆژى قىامەتدا ئەم وشترە گەورە وقەلەوانە دەھېترېت وژمارەيان زياترە، وخاۋەنەكەيان پراډەخرېت لەسەر زەوېەكى فراوان وتەخت، وشترەكان پىدەنن بە خاۋەنەكەيان، وبە ددانەكانيان گازى لىدەگرن، ئەگەر كۆتا دانەيان بەسەربدا پروات ئەوا يەكەم دانەيان دىسانەوھ پىي پىدا دەنتىت، بەم شىۋەيە سزادانى بەردەوام دەبىت لە پرۆژى قىامەتدا كە ماوھەكەي بەپىي پەنجا ھەزار سالە، ھەتا خىۋاي گەورە حوكم دەكات لەنتوان خولقېتراوھكاندا، ئىنجا لە خەلكى بەھەشت دەبىت يان لە خەلكى دۆزەخ. سىيەم: خاۋەنى گاگەل - گا ومانگا - وپەز - مەر و بزى - كە زەكاتى فەرز جىبەجى ناكات لە مەر و ماللەتەكەيدا، لە پرۆژى قىامەتدا ئەم گاگەل وپەزانە دېن و بى ئەوھى ھىچ كەمىان كوردبىت بەلكو زياترن، وخاۋەنەكەيان پراډەخرېت لەسەر زەوېەكى فراوان وتەخت، ھىچيان قوچ كەوانەيى يان بى قوچ يان قوچ شكاو نىن، بەلكو ھەموويان لە باشتىن شىۋەدان، بە قوچەكانيان لە خاۋەنەكەيان دەدن وپىي بەسەردا دەنن، كاتىك ئەوانەي كۆتايى تەواو دەبن؛ دىسانەوھ ئەوانەي سەرەتا سەر لە نوئ دەستپىدەكەنەوھ، بەم شىۋەيە سزادانى بەردەوام دەبىت لە پرۆژى قىامەتدا كە ماوھەكەي بەپىي پەنجا ھەزار سالە، ھەتا خىۋاي گەورە حوكم دەكات لەنتوان خولقېتراوھكاندا، ئىنجا لە خەلكى بەھەشت دەبىت يان لە خەلكى دۆزەخ. چوارەم: خاۋەنى ئەسپ، ئەمىش سى جۆرە: يەكەم: ھۆكارى گوناھباربوونى، ئەگەر بۇ پىا وشانازى وجەنگان دزى ئىسلام پرايگرتبىت. دووھم: ھۆكارە بۇ پاراستنى، دەرھەق بە كەسنىك بۇ جىھاد كوردن لە پىناو خىۋاي گەورە بەكاربېھىت، پاشان چاكەكارە بەرامبەرى بە خواردن پىدانى وداينكردنى پىويستىەكانى، وپىدانى نىرەكانى بۇ زاوژى كوردن. سىيەم: ھۆكارى بەدەستھېنانى پاداشتە، دەرھەق بە كەسنىك بۇ جىھاد كوردن لە پىناو خىۋاي گەورە پرايگرتبىت بۇ سوود گەياندن بە مسولمانان، لە دەشتىكدايە دەلەوھرېت، ھەر شتىك بخوات بە ئەندازەي خواردنەكە چاكە بۇ خاۋەنەكەي دەنووسرېت، وبە ئەندازەي پىخ ومىزەكەي پاداشتى بۇ دەنووسرېت، وئەگەر پەتەكەي بىچرېت وپروات ورايكات بۇ ھەر شوپىنىكى بەرز لەسەر زەوى؛ ئەوا خىۋاي گەورە بەئەندازەي شوپىنى وپىخەكەي چاكە بۇ خاۋەنەكەي دەنووسىت، وئەگەر تىپەرېت بەلاي ھەر پرووبارىكدا ولىي بخواتەوھ لەكاتىكدا خاۋەنەكەي نايەوېت ئاوى بدات؛ ئەوا پەروەردگار بە ئەندازەي خواردنەوھكەي پاداشت بۇ خاۋەنەكەي دەنووسىت. پاشان پىغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - پىسارى لىكرا سەبارەت بە گوپدرېژ، ئايا وەكو ئەسپ وايە؟ فەرمووى: ھىچ شتىك لە شەرەتدا دانەبەزىوۋە تايەت بە گوپدرېژ مەگەر ئەم ئايەتە تايەتە نەبىت، كە گشتىە بۇ ھەموو جۆرەكانى گوپرايەلى وسەرىپىچى؛ كاتىك خىۋاي گەورە دەفەرموېت: [فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْلَ قَالٍ قَالَ دَرَّةٌ حَبْءًا يَرَّةٌ] (7) وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْلَ قَالٍ دَرَّةٌ شَرًّا يَرَّةٌ] (8) [الزلزلة]، واتە: [چا ھەركەسنىك بە ئەندازەي گەردىلەيەكى ھەرە ورد چاكە و خىرى كوردبىت دەبىننەوھ (7) وچا ھەركەسنىك بە ئەندازەي گەردىلەيەكى ھەرە ورد خراپە وشەرى كوردبىت دەبىننەوھ (8)]، ھەركەسنىك گوپدرېژ پرايگرت وەكو گوپرايەلەك ئەوا پاداشتەكەي دەبىننەوھ، وئەگەر بۇ سەرىپىچى بەكاربېھىت ئەوا سزاكەي وەردەگرېتەوھ، وئەمىش گشتىگىرە بۇ ھەموو كوردەوھكان

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/6611>

النجاة الخيرية  
ALNAJAT CHARITY

